

Foia enciclopedica si beletristica cu ilustratiuni.

PEST'A

28 maiu

9 juniu

1867

Ese in fie-care seara odata, adeca dominec'a
continenndu o cöla si diumetate:

Pretulul pentru Austria
pe Febr. - Sept. 5 fl. —
pe Febr. - Dec. 7 fl. — cr.

Pentru Romania
pe Febr. - Sept. doi galbeni.

Nr.

22.

Cancelari'a redactunei

Strat'a morarilor Nr. 10.

unde sunt a se adresă manuscrtele si banii
de prenumeratiune.

Epistolele nefrancate nu se primesc si opurile
anonime nu se publică.

**III
cursu
anualu.**

D E S P A R T I R E A.

Opilitia intristata
Eu te lasu, me despartiescu
Si 'ntr'o tiéra departata
Singurelu voiu sê traiescu.

Plange-voiu in lacrimiore
De Carpati indepartatu
Dragi parinti, frati, soriore,
Patria, pamentu amatu.

Me 'ntrebi scump'a mea virgină
Ce plangu, care-e alu meu doru
Candu a teneretiei dîna
Tiese-mi dîle de amoru?

Mergi pe culmea carpatina
Dîn'a tomnei candu s'aréta,
Si intreba ce suspina
Filomel'a intristata?

Ea atunce cu dorere
Dulce angerelulu meu
Ti-va spune in tacere
Dorulu sufletului meu.

Plecu, me ducu in tieri straine
Sórtea-asié a decretatu,
Si de adi la ori ce bine
Dîcu adio! intristatu.

Fii ferice a mea dulce
Cu frumósa tiér'a ta,
Eu de si de ici m'oiu duce
In eternu nu v'oiu uita.

Câ-ci tempulu n'are potere
Se innece alu meu doru,
Sê me scape de dorere
Sê omóre-alu meu amoru.

Mi-ai juratu copila dulce
Câ eternu me vei oftá,
Câ ori unde me voi duce
Dorulu teu me va urmá.

Sê credu óre la cuvinte
Candu mi-dîci: „nu te-'oiu uitá,”
Sê mai credu la juraminte
Ce ca mane l'eï calcá!?

Filomel'a canta dulce
Pana codrulu e verdosu,
Dar' ne lasa si se duce
Candu corón'a-i cade josu.

Candu pre vesced'a campia
Trece-unu fluturelu in sboru,
Cautandu vr'o iasomia
Sê-si aline alu seu doru;

Din'a doruriloru mele
Cugeta la sôrtea mea,
Câ-ci si mie'n doru si gele
Viéti'a-mi trece trista, grea.

Pre campi'a inflorita
Canta paserea 'ntristata
Pre o cruce parasita
La movil'a cea uitata.

Ea totu canta si suspina,
Plange, versa lacrimiori,
„Ací zace o tierina !“
Striga ea la caletori.

Dómn'a inimutiei mele
Cugeta atunci câ ea :
Plange greulu sortii-mi rele
Gelesce tierin'a mea !

J. C. Drăgoescu.

SIMONID'A.

Novela istorica originala.

(Finea.)

— Dara totu-si pentru unulu care a sufritu atât'a, intrerupe priorulu — caresi-a in plenitu misiunea e consultu ca viéti'a debila ce-i a mai remasu sê o petreca in pietate sub unu asilu a lui Christu. De aceea te rogu ca inca in 6r'a acésta sê imbraci vestmentulu monaculu si manastirea Obiew va primi in altariele sale pre strainulu plinu de religiositate pana la ultimele betranetie.

— Misiunea nostra o depunemu, continua strainulu, — in momentulu ultimu alu vietiei, misiunea lui Christu a fostu implenită prin mórtea sa. Eu sê imbraci vestmentulu monaculu? costumu urgisitu alu animilor caste o! neci odata pana spiritulu meu mai pote resiste unoru superstitiuni morbóse. Unu Christu a scosu spritele necurate din organismulu omului celui morbosu, unu chrestinismu adeveratu va curá in su-si corpulu monaculu.

Ea dîce si de odata cade lesinata, palidita-

tea mortii se intinde preste corpulu ei. Priorulu a fara de sine se departa infuriat pentru, câ a petrecutu nesce mominte cu o persóna dupa parerea densului ori nebuna ori ~~fara~~ relegiune.

Cu döue óre mai tardîu unu servitoriu anuncia, — câ ore o comunicatiune sacramentala nu va fi necesaria pentru strainulu celu reu morbosu. Dupa multa cugetare, priorulu ordina sê i se imparta sant'a comunicatiune si apoi se se scota a fara de cerculu santu alu manasteriului. Indata si intra unu monacu in odaia morbosului. Figur'a imposanta, privirea trista, manier'a seriosa depingeau sufletulu densului. Preste totu se pareá câ nu atatu calitatea s'a de monacu catu mai multu nemultumirea anemei sale-lu presentau in astu-feliu de pusetiune admirabile.

— In numele tatalui si alu fiului si alu spiritului santu promiti lui Ddieu celui atotu potente si induratu a-ti marturisí tote peccatele tale, dîce monaculu cu o voce blanda.

Strainulu tace si privesc uimitu pre monacu.

Monaculu tace, cufundandu-i-se privirile in trasurile cele apolinice a strainului, candu in urma reculegandu-se dise :

— Promiti lui Ddieu si voiesci, ca cu anima curata sê te comunici cu sacramentulu salvării spiritului teu?

Strainulu : „Promit.“

— Af adoratu totu de un'a pre Ddieu celu adeveratu si credint'a ta nu a inceputu vre odata a se clatiná seu a scadé — intréba monaculu.

— Unu singuru Ddieu si o cruce respunde strainulu, — a fostu simbolulu credintieei mele, dara intre feliurite popore spre salvarea vietiei mele rezervate spre alte fapte am adoratu subo credintia simulata diei straini.

— Inocint'a animei tale pre marea pasiuniloru continua monaculu, n'a suferit vre o data vre unu naufragiu; töte cele vecchi si cele noué de cari-ti aduci a minte cu o anima sincera si cu parere de reu descopere-le astadi?

— Éta-mi inocint'a in deplina flóre nevescedîta, respunde lacramandu strainulu, — éta aici acestu simbolu care l'am primitu pana candu castitatea animei mele va poté triumfá. Astadi candu spiritulu meu ranit se lupta cu agoniele mortii, candu anim'a mea la privirea acestui talismanu, ce mi-a potutu da câte o reminiscencia dulce in viétila, in continu se tulitura; adi cu pietate-lu depunu in manile santiei tale spre a-lu pastrá intre pretiòsele monastirei de la anim'a jună a Simonidei ce pentru relegiune lui Christu si pentru o amore invapaiata multe a suferit.

Ea dîce si scotiendu o cruciulitia o intinde monacului. Monaculu o privesce, resuflarea i se impedeaca, lacrema si eschiamă: Simonid'o! Simonid'o!

Simonid'a se uimesce, privesce lungu la dinsulu, incepe a si-adună tōte memoriele si recunoșce sub vestimentulu celu negru pre Leonte Mailatu visulu fantasiei sale.

Mominte trecu preste mominte si animele este dōue nu se potu reculege din ametiēl'a loru. Nu poteau sē pricépa intregu visulu presinte cum de monasteriulu Obiew după 7 ani de nefericiri de la primulu loru dīmbetu de amoru sē li fia loculu intalnirei.

V.

Inca inainte de a se plecă victori'a de la Delvēni in partea romaniloru, Leonte cade prinsu in man'a Scitiloru. Elu parte ca sē-si scape viéti'a parte sē nu incuragieze pre inimici sē denegă a fī beliducele romaniloru si-si retace numele seu adeveratu.

— Cine esti tu si ce conditiune ai avutu in óstea crestina? — lu-intréba Chanulu tartaro-sciaticu Dschanibek fiindu condusu inainte-i.

— Eu sum unulu din aceia, respunde Leonte cu unu aeru impunetoriu, — care a dusu ~~afirmare a supra óstei vóstre la Focșani si Delvēni.~~

— Adeca tu esti infricosiatulu beliduce a Romaniloru, continua Dschanibek, si ai cadiutu adi in manile nostre ca sē-ti potemu da o remunerare cuvenintioasa.

— Eu nu sum beliduce, respunde Leonte, — remunerare pentru victoria a fostu si va fī totu de un'a sangele vostru ce a ingrasiatu pantamentulu Romaniei.

— E priñsu si viéti'a lui in man'a nōstra, continua Chanulu si totusi ce cutediare nerusinata, dispretiulu-lu vedi pre buzele lui, sē aiba braie libere chiaru inainte mea ar voi sē se arate ca erou.

— Dar spuneti-mi voi bravi ostasi din poporulu meu, intréba Chanulu cu dispretiu, — unde si cumu ati prinsu pre acestu cetatianu alu Romei vechi?

— Prisonierulu acesta respunde unulu din ostasi, — eu o céta de calareti, alungā pre conducatoriulu despartiementului nostru Mamai, fug'a erá fara nece unu folosu, ne oprimu si jataganele incepu a frange radiéle sorelui, insu-si conducatoriulu cu alti mai multi cadu sub lovitur'a lui; noi ne infuriâmu socii lui cadu ér' elu despretiuiesce ori ce mórté si incepe a ne raní se parea câ am avé a face cu dinsulu,

mai multu ca cu toti celi alalti. Sabi'a mea o Chane! de odata lovesce bratiulu si spad'a-i blastemata cade din mani, si éta acum vîu ti-lu aduce tîe sē vedi resemnatiune de la Europe-nulu cu sange rece.

— Si cum se pôte óre sē-mi esplicu infamia cuvintelor sale, intréba de nou Chanulu privindu adancu pre Leonte, — câ elu a adusu victoria a supra ostirei nōstre?

— O chane! eschiamă unulu din cei de facia, — acest'a-e Sinon ce vinde Troiei calulu.

— Religiunea si credinti'a in Christu a poporului nostru, respunde Leonte, — si ajutoriulu cerutu prin noi preotii lui, a fostu ce a departatutu totu de un'a barbarulu selbatecu de la vatrele si altariele nōstre.

— Preotulu lui Christu, dîce scitulu uimindu-se, — tu esti in man'a nōstra, cere invingere de la Christu pentru noi, ori mórtea te ascépta?

— Invingere o! chane, nu potiu ca sē veceru, continua Leonte, — dàra pana sum in manile vóstre nu cu greu poteti sē ve mai temeti de armele romane.

— Viéti'a sē-i remana, libertatea ins'o piérda, demanda Chanulu si Leonte ani intregi fù in personalulu de sclavi alu lui Dsanibek.

Catenele sclaviei, dorulu de a se reintórcce in patria, care de multe ori o cercá, inse fara resultat, reminiscintiele marirei de mai inainte si superbi'a numelui seu, tote erau astadi nesce fiori morbóse in anim'a sa, éra suvenirulu credintie frante a Simonidei de multe ori era nori grei pre sufletulu lui.

Dupa ce in mai multe lupte ce le avù Dschanibek inimiculu infioratoriu alu crestinatii, cu poporele vecine, noroculu se departase de elu; temendum-se de sclavulu ce aretă o age-rime de minte mare si erá o persóna placuta intre Sciti, cumca elu ca preotu a lui Christu va fī caus'a la atâte fatalităti, aflat a fī mai consultu ca sē-lu elibereze.

De multe ori inse destinulu ne conduce totu prin despartiemente dedalice ca in urma sē scóta in o gradina mai pomposa si mai admirabile.

Astu-feliu si Leonte de si liberu, ratecesce inca multu prin miristile Scitiei, reintornarea in patria i erá cu nepotintia pentru resbelulu scito-rusescu ce domniá la marginile Romaniei. In urma intieleptiunea si geniulu-lu conduce la viet'a monacula in Obiew.

Si astu-feliu aflaram de asta data pre Leonte, venindu la strainulu sermanu sē-i comunicice sacramentulu salvarei.

Nóptea pre pontulu eusinu se vede o naia alba departandu-se de catra monasteriu. Dóua voci melodice respandescu nesce canturi preste azurulu marei semenate cu radiele lunei, ér din valurile saltande se aude unu echo armoniosu :

„Pe puntea eternala, ce lumile le' ibinba
M'a trece ca si-o taina a ta mana de crinu
Tu esti copila draga o umbra peregrina,
Er eu alu teu suspinu!“

Nicolau Densusianu.

Suveniri din Bucuresci.

III.

(In susu si in giosu, — cunoscintia cu unu triumviratu, — o domna romana, — teatrulu natiunalu, — ilusiuni, — non plus ultra, — Campineanu si ce a facutu elu, — spiritulu natiunalu redesceptat, — unu doru, — actricele romane, — Milo, Dimitriade si Pascaly, — o séra placuta, — Jianulu si dóue díne, — unu cantecu poporalu.)

Orientandu-me acumă nitielu in marea capitala a Romaniei, voiam sê facu cunoscintia cu cineva, câ-ci vre-o dóue trei dîle neci in minte nu mi-a venit asié ceva, ci fara de a face vre-o cunoscintia mai de aprope cu cineva, amblam in susu si in giosu, — dóra pentruca vediendume intre romani, nu me poteam senti asié strainu.

Abea a treia di' dupa sosirea mea in Bucuresci facui cunoscintia cu eruditulu istoricu banatianu *V. Maniu*. — Atunci avui prim'a onore cu domni'a sa, — totu de odata inse si mai cu doi domni nu mai pucinu eruditii si renumiti, — era dlu *Papiu Ilarianu* si — *Martianu*, care mai tardiu trecu la cele eterne.

Unu triumviratu mai sinceru si mai frumosu ca amiceti'a acestoru trei domni nu mai pote fi, — tustrei talentati si inclinati spre cele nobile si frumose, — tustrei natiunalisti zelosi si persecuati din partea strainilor pentru sentiemintele si faptele loru natiunale, — tustrei siliti de a trece Carpatii pentru a-si cautá adaptu intre fratii nostri din Romania.

Dlu *Maniu* e unulu dintre cei mai cautati advocați din Bucuresci, pledarile dsale mai aleșu in causele criminale sunt renumite si aplaudate, — si pentruca pracs'a advocatiala i-a ascurat o viéte multiamitória, domnialui neci candu nu a parasit uadvocatur'a.

Dlu *Papiu Ilarianu* si *Martianu* inca fiindu de fatia candu mî-facui onore la dlu compatriotu alu meu, me sentiam forte multiamititu, — intrebari peste intrebari avui se respondu, cari tóte se referiau la sórtea si miscarile romaniloru de aici.

Totu atunci avui onore a fi aretatu si dom-

nei *Maniu*, — cari au avutu fericirea a cunoscse pre acésta prestitimata si amabila domna, si voru poté inchipui catu eram de incantatu ascultandu-i conversatiunea dulce si tradatore de spiritu innaltu si sentieminte adunce si pretiose, — limb'a romana pronuntiata mai cu multu farmecu si dulcetia nu am mai potutu audî, — numai o domna amabila si spirituosa ca domni'a ei pote sê emuleze in asta privintia.

Mai tardu intieleseu totu de la domni'a ei câ nu e romana de nascere, — si atunci din parte-mi cu atâta mai multu era admirata domni'a ei in conversatiune, carea de regula era — romanésca.

Mai alesu in acésta pre stimata societate petreceam eu candu si candu catu m'am sustinutu prin Bucuresci, — dar si cu alte persoane prestitimate am avutu onore, despre cari inse dora cu alta ocasiune voi face amintire.

Acuma sê mergemu la teatru natiunalu. — Totu de una am fost amatoriulu si admiratorulu actoriloru buni, o séra petrecuta in teatrulu pentru mine totu de una avea farmecul seu estraordinariu, — mai remanea dara ca acelu farmecu sê se potentizeze prin acea impregiurare câ pentru prim'a óra sê fiu intr' unu teatru natiunalu romanescu.

Pe atunci vedusemu si t'a intrandu in teatru natiunalu din Bucuresci numai de catu sborara ilusiunile frumose ce le pastramu pentru acelu teatru magiaru, — facui asemenare fugitiva intre teatrulu romanescu din Bucuresci si intre celu ungurescu din Pesta, — resultatul era pré nefavoritoriu pentru cestu din urma, cu tóte câ pana ce nu vedusemu celu romanescu, celu ungurescu mi-parea unu ce — non plus ultra.

Teatrulu natiunalu din Bucuresci intr' adeveru e unulu dintre cele mai pompöse teatre din Europ'a, — edificiulu e maretiu in esterioru si stralucit u in interiorulu seu, — intre logele decorative cu gustu si eleganta fatia cu bin'a teatrala e logia domnitória acoperita cu perdele de catifea rosia intunecata si decorata cu insignie principiarie, — in acésta logia numai la serbari mari se aréta domnitoriulu, câ-ci decomunul si occupa loculu in logia mai mica de langa bina, fatia ou acést'a e bin'a destinata ministriloru si altoru demnitari mai mari ai statului. Bin'a e forte spatiosa, in carea pré comodu potu participa la vre-o dóue sute de persoane, si posiede decorative forte pomipöse.

Teatrulu s'a aredicatu — paremi-se — la anulu 1830 de nemotoriulu *Campineanu*, carele si-a sacrificatu frumós'a sa avere pentru 'nain-

BCU Cluj

Banchetul regelui Carol I.

tarea culturei natiunale. Neci unu proprietariu mare döra nu s'a distinsu atâtu de stralucit u ca acestu patriotu escelinte, — curtea lui a fost loculu de convenire a toturor romanilor devotati causei natiunale, in aceste conveniri patriotic e s'a desbatutu tóte measurele ce aveau patriotii să intreprinda contra influintie ammortisatorie a fanariotilor si rusilor, cari cuplesfra tiér'a si amentiau viéti'a natiunei.

In acelu tempu, candu spiritulu natiunalu a fost ammortisator cu totulu, teatrulu natiunalu a fost o binecuvantare estra-ordinaria pentru natiunea nostra. — Campineanu fórte bine a sciu tu acést'a, deci luptandu-se cu taria demna de recunoscintia si admiratiune eterna contra pedicelor ce voiau să opresca realisarea intențiilor sale natiunale, a aredicatu acestu teatru natiunalu cu spesele sale proprie; — mai frumosu donu nu a potutu face natiunei sale, — a adjustat teatrulu cu decoratiunile cele mai pompöse si totu de odata s'a ingrigitu ca barbatii cei mai eruditii să traduca piese clasice pentru bin'a natiunala, câ-ci firesce atunci neci câ potea fi vorba despre piese originale, — in scurtu tempu s'a tradusu cele mai stralucite piese francese, anglese si germane.

Teatrulu stă sub priveghiarea unui comitetu denumit de guvern, ~~cum ar fi adeseori amu audîtu plansori; ar fi dără de dorință ca guvernulu impreuna cu corpulu legislativu să introduca mesuri mai salutarie pentru desvoltarea acestui institutu natiunalu.~~

Cu cea mai viua multiamire trebuie să recunoscemu că corpulu actorilor e fórte bine instruitu, si merita recunoscintia natiunala pentru activitatea sa cea zelosa si corespundetória marétiei sale missiuni.

Dintre actrice — pe candu eram eu la Bucuresci — cele mai escelinte erau dómnele *Pascaly, Popescă si Constantinesca*, fiecare maiestra in ramulu seu.

Dómna *Pascaly* atâtu prin tali'a-i cea mla diosa si subtila, catu si prin vócea-i cea blanda si expresiva e fórte apta spre a jocá rolele mai sentimentale; — dómna *Popescă* e unica in pie sele natiunale poporale si in acésta privintia trádeza unu studiu estraordinariu; — dómna *Constantinesca* ca primadona in drame si tragedie pote se rivaliseze cu cele mai renumite artiste europene.

Dintre barbati abunaséma celu mai talentat u e *Milo*, directorulu societatei dramatice, — elu in cele comice e maiestru deplinu, — am avutu ocasiune să vedu pre mai multi artisti in role comice, si fara esagerare trebuie să mar-

turisescu, că neci unulu nu m'a multiamitu ca dlu *Milo*.

Singurulu seu defectu e tali'a sa cea cam pre carpomenta, inse acestu defectu neci candu nu e batatoriu la ochi, de órece domnialui pre bine scie să-si aléga rolele, — acést'a am amin tit'o numai ca să mi esprimu acea opinione, că déca domnialui posiedea o talia mai avantagiösa, nu potea fi intrecutu neci de unu altu rivalu, câ-ci talentu comicu, mai escelinte, decat cu a dlui *Milo*, nu pote să mai esiste. — Poterea talentului seu mai tare se reveléza in mimica, carea e demna de admiratu; — eu de la natura nu sum amatoriulu pieselor comice, ma cele jocate cu mediocritate me desgustéza, totusi trebuie să marturisescu că acestu artistu romanu m'a multiamitu in deplinu. — Mi aducu bine a minte că adeseori m'a rapit gradatim pana la celu mai superlativu gradu alu ilaritatei, catu abea me poteamu retiené să nu ridu cumplitu, si — asie dñeandu — cutropitu de poterea maiestriei sale, mi-venea să parasescu teatrulu pe cateva mominte, pentru ca să me mai recreezu dupa acele emotiuni estraordinarie. — Din rol'a cea mai mediocra *Milo* ni creaza unu capu d' opera, totu mai alesu prin mimic'a sa cea supranaturala. Adeseori l'am vedințu standu la ~~carea a se grăsesca~~ vre-unu cuventu si numai prin mimica rapea publiculu spectatoru pana la estas. — In acést'a mai alesu e fórte de admiratu, — dar destula dovédă despre stralucit u seu talentu teatralu este si acea aderintia estraordinaria, acelu zelu nemarginitu cu carea a imbratiosiatu acést'a arta frumösa.

Milo a fost proprietariu mare si si-a sacrificatu mai tóte avere sa passiunei sale nobile, — in locu să traiésca fară neci o grige, neincetatu s'a obositu, a studiatu si spesatu numai ca să-si pote cascigá cunoscintiele necesarie, — scie bine că art'a sa, fia catu de escelinte, nu-i va poté asecurá o vietia libera de lipse si neajunsuri, — dar artistulu nu scie să calculeze ca speculantii, a formatu companie teatrale si a amblatu prin tóte partile Romaniei alegandu-se de regula totu cu deficitu, — s'a sustinutu pe la teatrele cele mai renumite din Europa totu cu spesele sale proprie, numai ca să-si pote cascigá cunoscintiele necesarie, si intr' adevetu dlu *Milo* posiede tóte cunoscintiele dramaturgice.

Dar domni'a lui a escelatu si ca autoru alu unoru piese teatrale cari abunaséma voru avé inca lunga viétiua.

Dlu Dimitriade asisdere e fórte talentat u, ca erou in drame e fórte escelinte, dorere inse

câ organulu seu de vorbire a devenit defectuosu in urmarea unui morbu, cei ce cel'au audîtu mai nainte candu posiedea sonórea deplina a organelui de vorbire, marturisescu câ erá artistu perfectu.

Domnulu *Pascaly* inca debutéza cu succesu stralucitu, numai aceea e defectului domniei sale câ nu scie sê-si moduleze graiulu dupa cum s'ar cere in rolele diferite, — si in privinti'a acést'a pare a fi sclavulu unei afectiuni nenaturale; — se pôte câ domni'a sa mai tardîu desvoltandu-si frumosulu seu talentu, s'a eliberatu de acestu defectu, câ-ci acuma sunt aprópe cinci ani de candu am parasit u capital'a Romaniei si dorere câ in foile de peste Carpati pré arareori potemu cete vre-o referada meritoria despre teatrulu națiunalu, si dieu, fôrte ne-amu interesá de propagarea artistiloru nostri. — Scim bine, câ sunt destui barbati competitinti, cari aru poté serie regulatu despre tóte ce se intempla acolo pe terenul artelor, inse pare câ politica i retiene pe toti, — pe candu fara critica precum in literatura asié si in arte nu se va poté produce acele resultate stralucite, ce suntemu indreptatiti a le acceptá de la acei talentuosii literati si artisti, cari sunt decórea Bucuresciloru si ai națiunei intregi.

Neci câ e de lipsa sê spunu, câ impreună ce am sentit la prim'a mea intrare in teatrulu națiunalu a fost estraordinaria, — se jocă chiaru un'a dintre cele mai frumose piese națiunale-poporale, catra cari totu de un'a am avut o atragere distinsa.

In acea séra plina de suveniri placute se jocă : „*Jianulu*“, o piesa fôrte nimerita. — Dóm'n'a *Pascaly* ca amant'a eroului poporalu si dn'a *Popesc'a*, ca protectórea lui, au jocatu secerandu aplause din tóte partile, — inse potu dîce, câ in acea séra nimic nu li-a applaudatu mai cu caldura, decatu cum li am applaudatu eu.

Eram incantat pana la estasu candu vedui romanticulu tablou, ce representá o scena multu farmecatória dintre muntii din România, — Oltulu se vedea sierpuindu din departare, si trecandu printra munti se totu apropiá perdiendu-se printra dealuri si plaiurile deliciose, pana candu ajungandu pe bina valurile cristaline siuerau pe sub o punte ce dadea o frumusetea si mai romantica scenei imposante, — dupa o pauza impunetória in departare se vedeu o luntă in carea abea se vedéau dôue dîne, — cu incetulu, incetulu se totu apropiá si éra perea printra dealuri, — curendu ni-se parea câ audîmu nesce accente farmecatórie, ce sună ca o cantare din visurile fericite, — sonurile de filo-

mela totu mai cu potere se audiau si in fine poturamu cunoscere ari'a Jianului cantata cu bravura estraordinaria de dn'a Popesc'a.

Frundia verde de cicore,
Mi-a esită poter'a 'ntiera,
Ca sê prindia pe-unu Jianu,
Pe unu hotiu de capitanu . . .

Sunetele pline de o dorere farmecatória me straportau printra regiuni supranaturale, — cugetam — adeca nu cugetam nemica, ci me sentiam leganatu intr' unu visu de auru, — abea intr' unu tardîu me potui desceptá, si atunci éra nu credeam câ nu visezu, — nu credeam câ ce vedu e o realitate incantatória, — nu poteam crede câ sum in teatrul romanu, ci cugetam câ visezu éra unulu dintre visurile mele din copilaria intr' adeveru acea séra mi-a remané pururea neuitata, sê traiescu macar sute de ani

Acésta piesa e plina de hoti si talhari, — totusi in acei ómeni selbateci dörz inaintea unui semicivilisatu, am potutu vedé, precum chiaru si in natura potemu vedé, câ posiedu sentieminte mai nobile decatu multi civilisati, de cati multi, fôrte multi asupriori inganfati.

Eta ce impresiune pôte produce o piesa națiunala jocata de artiste escelinte !

Iulianu Grozesco.

Din revolutiunea angela.

(Cu ilustratiune pe pagin'a 261.)

Cas'a domnitória a Stuartiloru totu de una s'a distinsu prin óresi care sentiementu nobilu, prin care a sciutu sê-si cascige aperatori devotati si creditiosi, inse posiedeau si acea insusire, câ nu poteau suferi libertatea constitutiunala, inclinatiunea loru spre tirania a fost caracteristica. Toti de-a rendulu s'au incercat ca sê atace constitutiunea vechia a tierei, a rapí dreptulu parlamentului, dar in asta privintia pe toti i-a intrecutu regele Carolu I. — Spiritulu seu celu curagiosu, superbu si cerbicosu nu poteau suferi margine impunetória, curendu venî in contactu cu poporulu si parlamentulu. Pe langa acést'a cati-va favoriti ai sei, totu ingeniosi dar reputatosi ca dinsulu, inca i-au mai marit u'r'a contra puritaniloru radicali, cari aveau majoritatea in parlamentu.

Contrastulu intre poterea domnitória si corpulu legislativu din di in di se totu marea, — apoi fanatismulu religiunariu inca mai grabea sosirea unei catastrofe mari, despre care

nime nu se indóiá mai multu, — numai aceea nu se sciea, câ — cine va fi invingatoriu?

Favoritii si consiliarii cei mai intimi ai regelui erau: principalele Buckingham, unu omu flusturatu, si superbulu mitropolitu Laud. — Buckingham intr'o di' fù asasinat pe strada, Laud inse a mǎi remasu in viézia si acuma recomandà mesuri si mai aspre, neincetatu propagandu acea credintia câ cea mai frumósa virtute crescinésca e — a rabdá, — in Anglia fara crutiare persecutá pre catolici, in Scotia éra a voitu sê constringa pre presbiteriani ca sê primésca confesiunea anglicana. — Scotia s'a rescolatu pentru aperarea libertatei religiunariei, Francia pe sub mana ajutá pre rescolati, atunci si reputatosulu mitropolitu s'a spariatu si a recomandatu pace. — Numai unulu erá intre favoritii fricosi, carele prin energi'a sa cea tirana si cerbicósa s'a aredicatu asupra celoru lalți. — Acestea erá lordulu Strafford, mai nainte Toma Wentworth, carele povatiuitu de ambitiunea sa cea mare din opusetiunea casei representantilor a trecutu in partid'a regala. Titlulu de conte si locutieninti'a Irlandei a fostu resplat'a acestui renegatu.

Regele Carolu mai multu c̄onsentiá cu acestu omu; — ambii erau cerbicosi si tirani. — Carolu si-a aflatu acuma omulu, — petrecea fara grigia, banchetá cu ai sei, — ér parlamentulu si poporulu se prepará mai tardu a vediutu si regele, câ periculu e aprope, inse atunce erá — tardu.

La anulu 1640 regele s'a vediutu silitu a conchiamá parlamentulu, opusetiunea inse erá forte mare, atunci Carolu a disolvatu parlamentulu, — prin acésta iritatiunea firesce câ nu s'a mai domolitu, in lun'a lui noemvre éra se adunà parlamentulu, regele a cerutu bani pentru armata ca sê alunge pre scotianii „rescolati,” si totu de odata a promisu câ va respectá drepturile parlamentului.

Parlamentulu a ascultatu vorbirea regelui cu seriositate si la cuventulu „rescolati” prin unu murmuru si-a expresu neplacerea. In 11 noemvre intr'o siedintia inchisa s'a decisu acusarea lordului Strafford; elu erá chiaru la Carolu candu a intielesu acésta scire. — Regele i-a promisu câ lu-va aperá. Cas'a de susu inca a primitu decisiunea de acusare. Strafford in genuchile a trebuitu sê asculte acusarea si decisiunea ca sê fia inchis in Tower. — Totu acésta s'a intemplatu si cu mitropolitulu Laud. — Regele s'a inspaimantattu si a subscrisu tóte ce i-s'a pusu inainte. In martiu s'a pronuntiatu sen-

tint'a de mórté asupra lordului, éra in 11 maiu a morit — pe esiafodu.

Regin'a a fugit in Francia, ér' regele a cautatu sê grabésca in Scotia, impariatu titluri si posturi, se rugá in besericile presbiterianilor dar pe sub mana ~~iesea~~ planuri contra opusetiunei.

Conducatorii poporului inse au descoperit u planurile regelui, toti scieau cumca elu numai se preface. In scurtu tempu Carolu se vediu parazitul din tóte partile, chiaru si armat'a erá intielésa cu parlamentulu, numai cativa nobili grabira in London spre aperaréa regelui. — Erumperea revolutiunei erá neincungiuabila. — Parlamentulu a formatu 20 de regimenter si a denumit u de comandante pre contele Essex. — Rescóla civila a eruptu, vre-o doi ani neincetatu a cursu sangele, — calaretii armatei parlamentului erau forte slabu, inse Oliver Cromwel a organisatu si o trupa agera de calareti. — In locul lui Essex s'a denumit u lordulu Fairfax, si lui Cromwel i-s'a concesu sê fia subcomandante. — La an. 1646 caus'a regelui erá perduta. — Superbulu Carolu s'a inchinat u parlamentului si s'a invoit u ca acesta sê aiba comand'a suprema a armatei. — Parlamentulu la acésta a respunsu, câ nu voiesce sê scia ~~despre negociația~~ ~~negociația~~ ~~negociația~~. — Carolu era perduto, atunci la recomandatiunea consulului francesu a fugit in Scotia unde cugetá câte — prinsu. — Acuma parlamentulu Angliei si alu Scotiei negotiau despre sórtea regelui, in fine scotianii l-au datu anglesilor primindu 400,000 de sterlingi. Elu erá inchis in cetatea Holmby. Cu acésta s'a finit u batai'a, atunci parlamentulu a inceputu sê disólve armat'a, oficirii armatei inse incepura a se opune si a se mestecá in causele statului. — Se incepura luptele partideloru, atunci Cromwel se aredicá asupra partideloru si si-insusí poterea suprema, — nime nu-i potea resiste, chiaru si parlamentulu se supuse lui. — Se compuse unu tribunalu care avea sê aduca sentintia asupra lui Carolu.

Tribunalulu se adunà in 20 jan. 1649, in 25-le s'a pronuntiatu sentint'a de mórté, si in 30-le s'a esecutatu. — Toti cei de fatia stateau inuimiti, numai Cromwel nu-si perdu presinti'a, ci suindu-se pe esiafodu, a deschisu sicriulu in care erá corpulu lui Carolu si aredicandu capulu taiatu dîse:

— Forte sanatosu corpu a avutu, ar fi pututu traí inca multi ani!

TREI BUCHETE.

(Amicului meu Simeone Piso.)

Sinu-mi palpitedia repede, fierbinte . . .
 Anim'a-mi adórme in calde sentiri . . .
 Unu trecutu ferice mi-revine 'n minte,
 Unu trecutu ferice cu trei suveniri ;
 Si din ochii-mi teneri cadu trei lacrimiori,
 Cadu pe trei buchete, de la trei sorori.

 Unulu e amórea, cu flori rumeniore . . .
 — Tót'a mea iubire ti o voiu pastrá !
 Altu-e jalusi'a cu flori galbinióre . . .
 — Neci odata draga — nu te voiu uitá !
 Alu treia-e speranti'a cu flori smaragdine . . .
 — Ah veni-vá tempulu si-oiu sburá la tine !

 Trei buchete mandre ca si fericirea,
 Trei buchete dalbe, de gingasie flori !
 P'ale vóstre frundie par' cã vedu dîmbirea
 Ce-o vedeam pe faci'a a loru trei sorori ;
 Par' cã vedu coralulu rumenu, si optitoriu,
 Ce creá edenulu pe budiele loru.

Trei buchete scumpe, ale vóstre siópte
 Mi-renascu in sufletu magiculu trecutu . . .
 Dar p'a vóstre frundie ab, lasati s' anóte
 Lacrimile-mi triste cu cari ve sarutu,
 Lacrimi din trecutulu celu de fericiri,
 Cine apădui în gelea tristei despartiri !

Bucium 25 maiu 1867.

Ionita Badescu.

DATINELE POPORULUI ROMANU.

XV.

Deslegatulu.

Candu cine-va crede, cã e legatu cu farmece de nu pôte p. e. a-si folosi man'a seu piciorulu seu alte parti ale trupului, atunci e de lipsa deslegatulu. Atunci se ia o plantica de cogia de teiu (cu carea se léga vi'a) si descantatorea o innodă de trei-ori — pe urma innodatur'a acésta o delegea la unu riu, si o arunca pe apa dimpreuna cu unu semen de omulu legatu. — Se crede cã e reu de acel'a carele afla si redica teiulu truncatu.

Descantatorea pentru deslegatulu dice la riu verurile urmatore :

I.

Me rogu la botezulu curatu,
 Cu care s'a botezatu
 Crestinulu adeveratul,
 Iuonu sê fia ajutatu,
 Legatur'a-i putrediesca,
 Era elu sê izbavésca, —
 Cine a legatu cu reu,
 Sê cada pe capulu seu,

Hêrc'a 'n siepte i pocnésca,
 Pielea tóta sê-i plesnésca,
 Peste fôle peste spate,
 Legatur'a — a fostu legata
 Legatur'a-e deslegata,
 Legatur'a putrediesca,
 Er Iuonu sê izbavésca !

II.

Me rogu la noué-dieci si noué
 De dîniore,
 Si halosé
 De ventose,
 Pentru cã au ajutatu
 Si Iuonu tare s'a stricatu.

Me rogu la 9, 99, — la 8, 88, — la 7, 77, — la 6, 66, — la 5, 55, — la 4, 44, — la 3, 33, — la 2, 22, — la un'a si nici un'a.

Legatur'a putrediesca,
 Era Iuonu sê izbavésca, —
 Legatur'a a fostu legata,
 Legatur'a-e deslegata !

Partea prima e o rugatiune religioasa crestina si unu blastemu; partea a dou'a e o rugatiune catra fiintie pagane mitologice. Din mai multe descantâri se ve-de, cã de si crestinetea are fundamentulu seu de credintia si prerogativa, poporulu pare cã nu asta din des-tulu a chiamá numai fiintie crestinesci in ajutoriu, ci se adreséza si catra cele pagane, ca si candu ar crede cã pôte in cele din urma si ele ajutá.

Descantatorea dice, cã fiindu si dînele si vento-sele côte 99, trebuiescute tota rugate, ca sê nu se vame, — si trebuia a incepe de la numerulu mai mare pentru cã indereuptu mergendu sê scada si poterea loru, — pentru acésta e si neregularitatea in versu.

De si am priceputu cã Mari'a Lovescu de la care am aflatu cele de susu mai scie ceva, nu am potut'o face cã sê-mi descopere mai multe. Am cercatul a o capaci-tă, cã tota descantârile si vrajile nu au nici o potere, nu potu ajutá morbosului, dar ea a sustinutu cu taria cã a vindecatu pe multi cu lucrurile ei, si m'am infioratu la expresiunea ei cea incrediuta : „Cã unde nu pôte pop'a ajutá, me chiama pe mine!“ si am devenitul la, acea convingere, cã credintia deserta e in gradu forte mare la romani si numai prin o cultura, fundamentula se pôte sterpi.

Am auditu chiar si de la preoti cã acolo unde sunt chiamati ca se cetesca pentru morbosu, mai totu de una asta si côte o muiere descantatore, carea asemene si-face functiunile sale, si in urmare, deducu, cã crestinetea e inca in mare legatura cu traditiunile paganismului la poporul romanu, si cã in poporu de multe ori mai mare credintia se da babelor, decât pretilor.

Acésta credintia nutrita de nesciuntia firesce cã se mai intaresce prin unele casuri, candu dupa vrajiturile intempla, cã incéta morbulu, — inse acésta se pôte intemplă numai atunci, candu poterea naturei desceptata si prin inchipuire invinge morbulu, — si in aceste ca-suri precum rugatiunile, asié si vrajiturile potu ave re-sultatu bunu.

At. M. Marienescu.

C E E N O U ?

* * (Incoronarea) intru adeveru se va intemplă manе sambeta in 8 juniu.

— (De la diet'a Ungariei.) In dilele mai din urma atatu casă deputatilor catu si a magnatilor a tienutu siedintie pentru ca sе-si gate lucrările antecoronale. Diplom'a de incoronare s'a primitu fara neci o strafomare, *Vladu si Borlea* au poftit u ca spresiunea : „fara distingere de religiune,” ce se referădă la alegerea paditorilor coronei, sе se intregescă asié : „fara distingere de religiune *si nationalitate*”, inse s'a reflectatu, că— nu e de lipsa (?) a mai adauge séu a sterge ceva, si asié a remasă testulu originalu nemodificatu, — partid'a stanga extrema n'a luat parte la desbaterea specială si votisarea acestui actu, ci la desbaterea generală protestandu contra incoronarei, s'a retrasu. Deórece dupa datinile vechie palatinulu are sе puna corón'a pe capulu regelui, s'a alesu contele J. Andrassy ca sе implineșca acele ceremonie ce sunt destinate palatinului, care acuma nu s'a potut alege. Se alése si o deputatiune carea impreuna cu deputatiunea casei magnatilor va ave sе duca diplom'a la Mai. Sa si sе-lu róge ca sе se incoronadie, in acésta deputatiune sunt romanii : b. *Siguna, Vladu, Goscu, Véghséb*. — Pentru portarea demnitătei de paditorii coronei s'au alesu : contele G. *Károlyi* si b. Nic. *Vay*; alegerea s'a intemplatu in o siedintia comună a casei deputatilor si magnatilor. — Deputatiunea dietei statutoria din 60 de membri mercuri in 5. l. c. catra 5 ore d. m. s'a infatiosiatu la Mai. Sa in palatinulu regescu din Bud'a si a predatu diplom'a de incoronare, vorbitorulu deputatiunei a fostu primateli *Simor*. Maiestatea Sa a respunsu că va implini cu bucuria umilita rogare a dietei ca sе se incoronadie, — deputatiunea la acésta a respunsu cu vivate entuziasme. Indata dupa acestu actu s'a facutu cunoscutu prin placate, că incoronarea va fi sambeta.

* * (La intrarea Maj. Loru) la pórta cetății Bud'a comandanțele va predă in sciru de catifea chielele cetății, — imperatulu numai le va atinge cu man'a. De cumva primariulu pana atunce nu va sosi a casa din Americ'a, judele supremul alu cetății va rostii o scurta cuventare salutatorie. Magistratulu va petrece coe'l'a cu capetele gôle pana la pragulu palatiului. In alta dì sub conducerea primatului va urmă primirea magnatilor si a reprezentantilor tieri, si dupa datin'a stravechia primateli se va rogă de Maj. Sa regin'a ca asisdere sе se 'ncoronadie.

* * (Postavulu de incoronare,) pe care regele va merge din beseric'a plebaniala pana la beseric'a garnisoanei, va fi a poporului. Ori cine si-va pot spintecă dintr'insulu o bucată pentru suvenire, — de cumva adeca va fi atât de norocosu ca sе ajunga acolo

* * (Maj. Sa imperatulu) a sositu sambeta demanet'a la patru ore érasi la Bud'a.

* * (Pregatirile pentru incoronare) curgu necontenit. Poartile triunfale mai tôte sunt gata si verfulu turnului casei orasiului e transformatu in o coróna. Edificarea celor două puncti de nái asisdere se incepù.

* * (Pe tempulu incoronarit) in fia-care sfua câte 180 de deputati voru fi invitati la prandiulu regescu. In fine se va da unu balu de curte, la care 500 de ospeti voru fi chiamati.

* * (Stégulu Ardealului) la incoronare lu-va duce bar. Albertu Bánffy, — éra banulu Croatiei va duce merulu de aur.

* * (Magnatesele) pe tempulu incoronarii vreu a desvoltá unu lucsu estraordinaru, si deosebitu atunce candu voru sierbi la més'a régimei se voru imbracă in vestimente forte pompöse.

* * (Intre donurile de incoronare) se gasesc si unu bou de o marime estraordinaria. Sе dice, că de nouă luni lu-ingrasia si pan' acuma apesa vro dicece măji. E albu de totu. La serbare lu-voru decoră pomposu si lu voru conduce cu musica.

* * (Coc'a de incoronare) s'a adusu din Vien'a la Pest'a, acéast'a era si coc'a de incoronare a lui Ferdinand V.

* * (Archiduces'a Matild'a) si acuma patimesce. Despre starea sanetății inaltei morboșe in fia-care dì se tramtii de două ori telegrame la Florentia, din care impregiurare unele foi deducu, că scirea respandita mai de multu despre casatoria clironomului italianu cu arhiduces'a Matild'a — n'a fostu fără temeu.

* * (Coron'a reginei) in vinerea trecuta s'a adusu la Bud'a. Pietrile dintr' ins'a sunt asiediate à jour, adeca asié, ca acele se potu vedé si de a supra si de de-subtu. Pretiulu coronei se urca la mai multu de două milioane. Intre altele numai o piétra e pretiuita la 70,000 fl., ér o margea la 9000 fl. Cele două brillante de colorea rósei sunt unice in feliulu loru, si sunt intru tóte asemenea. Din ordinatiunea Maj. Sale a reginei corón'a in locu de catifea rosia s'a coptusit u catifea negra, prin care diamantele devinu cu atât mai splendide.

* * (Franciscu Liszt) a sositu la Pest'a spre a fi de fatia la executarea missei sale de incoronare.

* * (Unu profesorul in perplesitate.) Pré invetatulu domnului profesorul la facultatea medice, Toma Stockinger, in o prelungere a amintitul „rebeliunea din 1848.” La cuventulu „rebeliune” ascultatorii se revoltă si facura sgomotu mare, pentru că dupa conceptu ungurescu lupt'a din 48 n'a fostu „rebeliune” ci — aperare de sine. In dilele urmatore foile unguresci de aice neci nu pregetara a apostrofa pe domnulu profesorul. Sérmanulu era in mare perplesitate. Ce a facutu dara? In ór'a urmatore s'a dechiarat, că elu a priceputu „rebeliune romana.” Bravo! Pan' acuma inca neci unu sufletu de omu, care cunoșce cătu-si de putinu istoria evenimentelor din 48, n'a disu că romanii din Ardealau au facutu „rebeliune,” — acéast'a descoperire grandiosa era menita de sorte pentru pré invetatulu profesorul Stockinger.

* * (Siedintia mică.) Marti ambele case a dielei au tienutu o siedintia mică in care s'au alesu paditorii coronei. Dintre romani a fostu candidatul comitele supremu alu Maramuresiului Iosifu Mán.

* * (Comisiuri reg. pentru Ardealul) a intreprinsu o caletoria in tiéra spre a se informa despre dorințile locuitorilor. Amintiramu cum a fostu primitu la Turda de catra inteligint'a romana; acuma mai adaugem, că in 17 maiu a ajunsu la Brasovu, unde unul din dñii protopopi romani tienu o cuventare, — mai apoi presedintele gremiului neguatiorescu dlu Ioanu G. Ioanu i inmanu unu memorandu in care se intonedia autonomia Ardealului si redeschiderea dietei pe basea legii electorale din 1863/4. La Sabiiu comisiuri din partea romanilor fu salutati de catra dlu protosincelu N. Popea, — responsulu Esclintiei sale fu cam aspru. A disu că uniunea cu Ungari'a e fapta si că in contra agitatorilor va pasi cu tota asprimea legilor, si atunci deca atare natiune nu si-ar vedé realizate dorin-

tiele sale, și-e-si să-si ascrie. Foile unguresci de aice mai impartesiescă scără, că românii au arsu puntea de peste Ternave, pe care comisariul avu să trăea la Blasius și asié fu silitu a trece cu luntrea. În privință a cestă inse acceptămu însciintări ulterioare.

* * * (*Strigăta în Selagiu.*) Cetimur în o făia că în giurului Sîmleului în comitatul Crașnei unu diregatoriu constituționalu a tramis o deputație pentru a cercetă, că o muieră de acolo intru adeveru e strigătoareă?

* * * (*Archiduces' a Matild'a*) a repausatu,

Din strainetate.

— (*Roman'a la espusețiunea de la Paris.*) Corespondințele „Romanulu”-i de la Paris mai de curendu scrise cu deplina multiamire despre espusețiunea româna de acolo. Precum în espusețiunile celoru lalte tie-re, asié si în cea româna arangiarile inca se totu continua. Unu membru alu comisiunei noastre — dîce că asista la efectuirea acestor lucrări. Cativa lucrători templari asiediau unu dulapu (sifonu) nou, neaperat destinat a contine obiectele de curendu sosite la espusețiune. Acelu dulapu se asiédia cu o activitate neindatinata in sal'a espusețiunei; — pe de o parte se incheia și se asiédia, éra pe de alt'a vapsitoriu i dadea colórea (negră) si sticlarioru i punea sticlele cuvenite. Cativa lucrători asemenea asiediau trei manechini ce reprezinta: unu surugiu, unu tierenu si o tierena, costumele cele mai distinse din cele espuse. Tutunurile României asisdere voru aredică valórea espusețiunei. — Cateva fotografie din Galati fura inca espuse, asemenea tablouri mici cusute si unele lucrări litografice. Aceste schimbări ore cum aspectul salei se mai dade unu altu aeru golitichei ce domnea în mai diumetatea salei. Beserică româna inca s'a areditat si in curendu trebuie să fie gata, acumă numai pictorii au să-si finescă lucrările loru.

— (*Espusețiunea din Moscă*) se dîce că e forte bine arangiată. Porturile naționale sunt reprezentate nu numai prin icône, ci si prin grupele figureloru în marime si pusetiune naturală. Locuitorii dintre munti stau susu pe déluri si munti, cei de pe campie sunt incungurati de plantele ce cresc in patri'a loru, — giuru imprengături animale de casa si casutie tierenesci. Cele mai maretie si interesante grupe firesce sunt cele din Russi'a mare, cari reprezinta tergurile de tiéra de acolo. — Mai in launtru se vede o strada de la sate cu vre-o 60 de figure in diferite imbracaminte si pusetiuni. — De la satu in stang'a se aredica o móra de ventu, — mai la vale éra unu végdiatoriu de icône sa asiediatu; — nu departe de acesta e unu caru séu trasura cu caii desprinsi, cari mananca fenu. Inainte éra se estindu corturile turtarilor, cercetate si incungurate de tergitorii. Acolo in apropiere sunt si tergovetii mai mici cu prune uscate, beuturi naționale si alte lucruri moderne pe acolo. — Sunt si două case mai mari de la sate, in cari pôte omulu intră, mobilele si tôte obiectele asiediate dupa unu gustu originalu, pré fidelu aréa interiorulu caselor tierenesci de acolo. — Pe langa casa e gradina pentru legume, cu garduri de nuiele, speritul canei de casa si cocosiulu cu gainele inca trebuie să fie pe langa casa. In asemene modu sunt espuse mai tôte popoarele slavice. Nu s'a uitatu neci de poloni, cari ca de o batjocura amara, se vedu desfatandu-se intr'unu birtu. Aci sunt si slavii cei afara de Russia,

portulu cehiloru semena cu celu nemtiescu, alu slovenilor cu alu tieranilor, din Tirolu; cele mai frumose si pittoresci porturi sunt ale ertiegovinenilor. — In despartimentulu alu doile intre altele sunte femeiele chirghise din Siberia cu ceptie nalte ca turnulu. — In despartimentulu celu mai din urma sunt popoarele pagane Asié dara si la Moscova sunt destule lucruri de vediutu.

— (*Grozavu.*) Unu ore care Tim Thode din G. Campen langa Hamburg a comis o criminalitate extraordinaria. Dorulu de a ajunge elu proprietariulu averei in familiarie, l'a facutu de a ucisu famil'a sa intréga; — mai antaiu a omorit pre doi frati ai sei, si i-a ascunsu in paie, urmara apoi parintii sei, si in fine pre sor'a sa. Dupa cestă a adunat banii si pretiosele ce erau pe la ucisi si in casa, apoi indată — a aprinsu cas'a. Tim se astă prinse si procesulu seu totu curge, căci la inceputu nu a voită să marturisescă nemica, si se facea că-e bolnavu inse in fine a marturisit: „Da, — eu am facutu!“

— (*Limba chinesescă.*) Nu de multu unu némtiu din Lussemburg s'a dusu la Paris impreuna cu servitoriu seu; peste nöpte a trasu la unu otel mai de rendu de acolo. Catra diua birtasiulu aude nisce vorbe cu totulu straine si se scolă iute că-ci cugetă cumca au sositu nascari óspeti din China. Adeca totusi n'a fost acolo neci unu chinesu, ci nemtiulu din Lussemburg a batutu la usi'a servitoriu lui seu si i-a dîsu in limb'a curata nemtiescă de acolo: „Jeang, brang mr d' Schuh, d' Sung schengt schung sching!“ (Johann, bringe mir die Schuhe, die Sonne scheint schon schön.) Adeca a cerutu tîpelele de la Jeanu, că-ci sôrtele stralucea frumosu si bietulu servitoriu dôra totu dormea.

— (*Balu pomposu.*) Prințipele Metternich, reprezentantele Austriei la Paris mai de unadi spre serbarea espusețiunei a datu unu balu forte stralucit. Salele de jocu si de primire straluceau in pompa feerica. Alphand renomitul architect din Paris, carele a creatu si parculu espusețiunei, a straformatu gradin'a in o sala grandiosa de balu, in carea erau fantane improscatòrie, movile si grupe de flori, — luminarea éra brillanta. Capela musicala a fost condusa de renomitulu Strausz din Vien'a, carele anume a fost chiamatul pentru aceasta ocasiune. — La două mii de óspeti au participat la acestu balu, catra 11 ore a venită si imperatulu cu regină Belgiei, numai de catu dupa cestă imperatés'a cu regale Belgiei, — prințipele moscenitoriu alu Prussia; si alte persoane inalte.

— (*Mohamedana — crescina.*) Fét'a renomitului generalu Yussuf nu de multu in Rom'a a trecutu de la religiunea mohamedana la cea crescina.

— (*Tunelu.*) O societate americana a inceputu a face unu tunelu pe sub fluviulu Mississippi, — se dîce că voru avé forte mari greutati de a invinge, — spesiale sunt calculate la vre-o 8 milioane, esecutarea acestui planu va pretinde unu tempu de vre-o trei ani.

— (*Imperatulu Russiei*) inca a sositu la Paris, primirea a fost pomposa inse nu pré caldurăsa din partea publicului, — ici colé din multime se audi strigandu: „Sâ traiése Polonia,“ — alta demonstrație inse nu s'a intemplat.

— (*Regele Prussia inca a grabbitu la Paris.*) in 6-le l. c. a avutu să sosescă, fiului seu i-a telegrafat să grăbesca. — Voru fi destule serbări oficiose date din partea curtei domnitoriei in onorea óspetilor mari.

— (*Frigulu de maiu.*) ce a facutu atâtă nenorociri mai anu pe la noi, in anulu acesta a produsu daune

mari in Fracia si alte tiere de catra apusu. In 24 maiu a fostu frigu mare, peste nōpte a inghiatiu, demanētia campiele erau acoperite cu ghiatia si bruma, — gradinile si vîlele s'au stricatu fōrte tare.

Feliurite.

— (*Unu artistu chinesescu.*) La Paris a sositu si unu artistu famosu din Chin'a, carele se produce in teatrulu chinesescu de la espusetiune. Acestu omu grozavu inghitte oīe intregi de gaina, fara ca se le sparga, bile de biliardu, fōrfece, sabie si altele aseme lucruri gustuose si apoi éra le scôte cu o delicatetia nespusa. Numele acestui barbatu mare e Ling-Look, care vîome si focu.

— (*O epistola adresată lui Ddieu.*) Unu domnu din Berlin nu demultu a prinsu in gradin'a sa o canaria. Acésta pasere avea la grumadi o epistola adresata — lui Ddieu. Elu deschise epistol'a si afă cā o femeia nenorocita din cas'a nebuniloru scria catra Ddieu, ca s'o eliberedie prin mōrte de necasurile ei cele multe. Mai alesu se plangea contra unci muieri ce se ingrighea de ea si o tractă cu asprime nésuferibila. — Domnulu numai de catu grabi in cas'a nebuniloru si faci pasi ca nenorocit'a respectiva să fia tractata mai cu umanitate. — Resultatulu acestoru pasi fu, cā muier'a nenorocita curendu veni in ori si a parasit u institutulu nebuniloru. — Asié dara epistol'a totusi a fost bine adresata, cā-ci Ddieu i-a ajutat precum s'a rogatu.

Economicu.

Contra petelor de tinta.

Contra petelor de tinta si rugina se recomenda dōue dramuri de pétra de vinu pisata la oalta cu unu dramu (lotu) de tipsa. Acestu pravu lu-presarâmu pe petele respective si le lasâmu pana ce voru trece de sine.

Contra caderei perului.

O litra de bere trebuie férta impreuna cu balsamul de Peru, care se capeta in apoteca, — de 50 cruceci e destulu. Acésta fluiditate să se tienă la recôre si săr'a moindu in ea o sponghia (burete), cu aceea să se ude pelea capului si caderea perului numai de catu va incetá.

Ap'a reginei.

E o apa minunata pentru intinerirea fetiei si spre intarirea ochiloru. — Gâtirea ei e fōrte simpla. O manutia de frundie prôspete de rosmarinu le mestecâmu in o litra de spirtu, si astupendu iég'a o punemu la locu caldu său mai bine la sóre pana candu vedem cā succul frundișorul incepe a se mestecă cu spirtulu. Pentru ochi se folosesce asié, cā in o lingura de apa curata lâsâm 5 stropi din ap'a reginei si cu aceea se spala ochii, cari mai intarindu-se potemu pune pe rendu mai multe stropuri.

Emilia Arcade.

Găcitura numerica. De Ana Lacatusiu.

8.16.17.11.14.3.14.17.3.	{ Se dîce, cā a peritu Candu Mate'a a morit;
2.5.4.1.9.6.1.	{ La teatre sunt de lipsa In dieta inca-esista;
11.10.12.9.15.15.	{ Candu pe Stefanulau alungatu Cu aceste l'a inproscat;
9.1.2.13.4.10.	{ De aceste nobilii Dieu nu pré au sermanii;
1—17.	{ Romanulu chiaru o poftesce Serbulu inca o doresce, Ambii acésta-o astépta, Câ-ci e pretensiune drépta.

Deslegarea găciturei de semne din nr 20:

De n'a peritu romanulu,
Candu órdele varvare
Veniau ca si locuste
In agri semenati, —
Acù candu bratiu-ti tare
In lume-e cunoscutu,
Tu bravule romane
Mai credi cā esti pierdutu.

Andrei Muresianu.

Deslegare buna primisamul de la [redactat]
nisiorele : Emilia Cadariu, Lelia Părenyi n. Muresianu,
Maria Todor, Alexandru Popoviciu, Agatia Romanu,
Ecatarina Lelia, Iosifa Philimonu, Persida Popescu,
Saveta Gostila, Versavia Mitteru, Maria Cîrlea, Elena
Petroviciu, Valeria Popu, Teresia Popu, Rosalia Popu,
n. Baldi, Ida Opreanu si de la domnii Ioanu Ioanichiu
Olariu, Vincentiu Caprariu, Georgiu Onia, Georgiu
Deacu, Ioanu Bozganu, J. Badescu, P. Simtionu.

POST'A REDACTIUNEI.

Junale captivu. E o incercare bunisiora, érta-ni inse, ca să nu o publicâmu. Scrie-vei dta si mai bine.

Meditații romanesce. Le-am cetitu cu placere, le vomu comunicâ indata ce va fi locu. Numai culegatorul de literare ořesi-cari dificultati in privinti'a scrisorei. Te rogâmu ca de alta-data să consideredi si cererea lui.

Dsilorel G. H. Epistol'a tramsa ni-a causat multa bucuria. Recunoscinti'a dameloru nôstre inbarbatédia.

La nrul venitoriu vomu alaturâ col'a de prenumeratiune a supra careia tragemu atentiuas stim. nostri colectanti.

Proprietariu, redactoru respunditoru si editoriu : **IOSIFU VULCANU**.